

ЗМАГАННЯ З МОРСЬКОГО БАГАТОБОРСТВА

Гузар В.М., Круглик М.І., Свирида В.С.

Херсонська державна морська академія

У статті проаналізовано деякі аспекти діяльності Херсонського дитячо-юнацького клубу моряків і річковиків з флотилією та його співпрацю з Херсонською державною морською академією, а також участь вихованців клубу у змаганнях з морського багатоборства.

Ключові слова: морське багатоборство, рятувальний жилет, морські вузли, традиції флоту, фізичний розвиток, здоровий спосіб життя.

Останнім часом особливо актуальну є проблема здорового способу життя, формування у молоді звички до систематичних занять фізичною культурою і спортом, прищеплення їй необхідних знань і умінь у галузі фізичної культури і спорту. Турбота про здоров'я молоді завжди була і буде справою дорослих – сім'ї та навчальних закладів [1].

“Ми твердо залишаємося на позиції того, що розвиток фізичної культури і спорту – найважливіший чинник здорового способу життя” – заявив міністр молоді та спорту України Равіль Сафіуллін. Для зміни ситуації необхідна реальна змістовна і дієва державна політика, основним провідником якої повинно бути міністерство. В основі такої політики має лежати комплексний підхід до вирішення проблеми здоров'я та фізичної активності населення, починаючи з родини, з дитсадочка. Необхідна розбудова сучасної спортивної інфраструктури, активна всеохоплююча пропаганда фізичної активності серед населення, вдосконалення нормативно-правової бази, державна підтримка дитячо-юнацького та масового спорту, активна взаємодія в цьому напрямку влади, громадськості й бізнесу [8].

Ми не повинні забувати і про нерозривний зв'язок масового спорту та спорту вищих досягнень. Маленькі дітлахи, які одного дня вийдуть на спортивний майданчик або завітають до дитячо-юнацької школи, можливо, стоятимуть на олімпійському п'єдесталі пошани [2].

У цьому напрямку згідно з угодою про співпрацю між Херсонською державною морською академією та Херсонським дитячо-юнацьким клубом моряків і річковиків з флотилією Херсонської міської ради, відповідно до плану спільніх заходів з метою виховання учнівської молоді на славних традиціях флоту, формування здорового способу життя і підготовки юнаків до служби в лавах Збройних сил України з 29 по 31 жовтня 2013 року у спортивному залі Херсонської державної морської академії проведено змагання з морського багатоборства для учнів загальноосвітніх навчальних закладів міста Херсона. В змаганнях взяли участь 170 учасників від 34 загальноосвітніх навчальних закладів міста. Перше місце зайняла команда Херсонського навчально-виховного комплексу «Дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа I – III ступенів - гімназія» № 56.

Програма змагань з морського багатоборства:

1. Візитка команди – зовнішній вигляд, девіз.
2. Емблема команди – оцінюється оформлення, відповідність військово-патріотичній морській тематиці.
3. Конкурс знавців історії мореплавства (першовідкривачі), життя моря (географія морів та океанів, морські жителі).
4. Перетягування канату.
5. Попадання в ціль (попадання тенісним м'ячем в ціль з відстані 10 метрів).
6. Одягнення рятувального жилету.
7. Стрибки у довжину з місця.
8. В'язання морських вузлів: прямого, рифового, шкотового.

9. Конкурс «Морський калейдоскоп» - пояснити значення морських термінів.
10. Конкурс «Екологічна місія» - уявити себе мешканцями моря чи океану, річки, озера. Записати все, що необхідно робити людям, щоб покращити екологію морів, океанів, річок та озер.
11. Конкурс «Історія Чорноморського флоту в обличчях».
12. Конкурс «Лист зі флоту».
13. Конкурс «Водні види спорту».
14. Конкурс стройової пісні – команда виконує пісню на морську чи військову тематику з елементами стройової підготовки.

Завдання змагань:

- виховання учнівської молоді на славних традиціях флоту, в дусі поваги, мужності, доблесті та героїзму військових моряків всіх поколінь;
- формування навичок здорового способу життя учнівської молоді;
- розвиток фізичних якостей в ході змагань та тренувань (сили, швидкості, витривалості, спритності);
- формування в учнівської молоді морально–вольових якостей в процесі тренувань;
- формування навичок командної роботи, відповідальність перед колективом за свою працю, показані результати (в майбутньому – робота в екіпажах).
- підготовка юнаків до служби в лавах Збройних сил України.

У 2012–2013 навчальному році колектив Херсонського дитячо– юнацького клубу моряків і річковиків з флотилією працював над завданнями визначеними на навчальний рік:

- забезпечити діяльність педагогічних технологій, інноваційних процесів на особистість дитини, на розкриття її здібностей, на задоволення інтересів і потреб у самовизначеності, на орієнтацію підростаючого покоління на здоровий спосіб життя;
- планування діяльності педагогічного колективу клубу щодо реалізації завдань науково–методичної проблеми «Проектування педагогічного простору для стимулювання внутрішньої і зовнішньої мобільності учасників начально – виховного процесу»;
- продовження роботи по співпраці з Херсонською державною морською академією;
- вдосконалення роботи гуртків початкового і основного рівнів.

Гуртки клубу працюють в основному за авторськими програмами, складеними керівниками гуртків клубу, затвердженими управлінням освіти Херсонської міської ради. При складанні програм враховувалися вікові, індивідуальні можливості, інтереси, нахили та здібності вихованців з урахуванням їх віку, обсягу знань з основних предметів загальноосвітньої школи, особливо з предметів «Фізичне виховання» та «Валеологія».

З метою диференціації гуртків проведено діагностично–організаційні заходи (співбесіди, анкетування) на виявлення інтересів та рівня здібностей вихованців.

З метою підвищення діяльності клубу триває постійна співпраця з Херсонською державною морською академією, організується зустріч вихованців клубу з викладачами академії та її курсантами, сумісно проводиться день відкритих дверей, міські змагання з морського багатоборства, вихованці клубу є частими гостями музею академії та її лабораторій, спортивного та тренажерного залів.

Основними критеріями якості роботи керівників гуртків є: відповідність наповнюваності гуртків встановленим нормам, проявлення ініціативи при проведенні масових заходів, оформлення кабінету, тренажерного залу, робота з батьками, методична робота, ведення документації, виконавча дисципліна. Для вихованців – дисципліна відвідування занять у гуртку, тренувальних заняттях з виду спорту, участь у спортивно–масових заходах, ініціатива, творчість.

Важливу роль для підвищення активності вихованців клубу, результативності їх пізнавально–творчої та тренувальної діяльності відіграє організаційно–масова та спортивно–масова робота, яка зорієнтована на стимулювання творчої активності, на виховання культури міжособистісних стосунків через проведення міжгурткових заходів, розвиток фізичних якостей у процесі спортивно–тренувальної діяльності, формування у вихованців таких якостей як:

- свідомого ставлення до свого здоров'я і фізичного розвитку;
- інтересу до фізичної культури та спорту, вміння ними займатися;

- потреба у регулярних фізичних вправах, розвиток сили, спритності, витривалості, швидкості;
- оволодіння технікою рухових дій, рішучість, наполегливість та самовідданість під час тренувальних занять та змагань.

Кожен вихованець клубу вибирає такий вид спорту, який відповідає його нахилам, інтересам, здібностям, рівню фізичного розвитку.

Відповідно до вимог фізичного виховання вихованців юнацького клубу, моряків і річковиків з флотиллю кафедрою фізичного виховання Херсонської державної морської академії розроблені:

- теоретичні та методичні рекомендації щодо складання авторських програм з питань фізичної культури та спорту, організації та проведення тренувальних занять з видів спорту та змагань;
- практичні рекомендації з питань розвитку фізичних якостей вихованців клубу, проведенню ними індивідуальних тренувальних занять.

Роль фізичної культури та спорту в аспекті збереження здоров'я нації неоцінена. Тому необхідно спільними зусиллями створювати всі умови для занять фізичною культурою широких верств населення, особливо молоді.

Література

1. Бубка Сергій. Здоров'я людей – багатство країни / С.Н. Бубка // Олімпійська аrena. – 2010. - № 9. – С.4-5.
2. Бубка Сергій. Колонка Президента НОК / С.Н. Бубка // Олімпійська аrena. – 2013. - № 10. – С.4.
3. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Л.В. Волков. – К.: Олимпийская литература, 2002. – 286 с.
4. Дьяконенко Е.В. Педагогика физического воспитания и спортивной тренировки : учеб. – метод. пособие / Е.В. Дьяконенко. – Дон НУ, 2010. – 60 с.
5. Карпушин Б.А. Педагогика физической культуры : учебник / Б.А. Карпушин. –М. : Советский спорт, 2013. – 300 с.
6. Крущевич Т.Ю., Воробьев М.И. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей / Т.Ю. Крущевич, М.И. Воробьев. – К. : ТОВ “Полиграф – Експрес”, 2005. – 195 с.
7. Максименко А.М. Теория и методика физической культуры: учебник / А.М. Максименко. – М. : Физкультура и спорт, 2005.- 544 с.
8. Сафіуллін Равіль. Впровадження ідеології пріоритетності здорового способу життя в суспільну свідомість – невідкладне завдання державної політики / Равіль Сафіуллін // Олімпійська аrena. – 2010. - № 8. – С.9.

MARINE MULTIATHLON COMPETITIONS

Huzar V.M., Kruhlyk M.I., Sviruda V.S.

Summary: The article deals with some activity aspects of Kherson Children Youth Club of Sailors with Flotilla and its cooperation with KSMA, also the Club pupils' participation in marine multiathlon competitions.

Key words: marine multiathlon, life-saving jacket, knots, fleet traditions, physical development, healthy way of life.